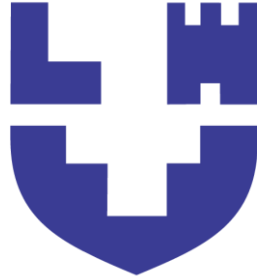

**Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет**

МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Методичні вказівки до виконання курсової роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Професійна освіта (комп'ютерні технології)» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015.39 «Професійна освіта (Цифрові технології)» денної та заочної форм навчання

УДК 377.091.3
М-97

До друку

Голова вченої ради факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій ЛНТУ
_____ Г.А.Герасимчук

Затверджено вченою радою факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій ЛНТУ,
протокол № __ від «__» _____ 2023 року.

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозиторій ЛНТУ.
Директор бібліотеки _____ С.С.Бакуменко

Рекомендовано до видання на засіданні кафедри цифрових освітніх технологій ЛНТУ,
протокол № __ від «__» _____ 2023 року.
Завідувач кафедри цифрових освітніх технологій _____ В.В.Кабак

Укладач: _____ О.Сушик, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри цифрових
освітніх технологій ЛНТУ.

Рецензент: _____ П.В.Саварин, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
цифрових освітніх технологій ЛНТУ.

Відповідальний за випуск: _____ В.В.Кабак, кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри цифрових освітніх технологій ЛНТУ.

Методика професійного навчання: методичні вказівки до виконання курсової роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Професійна освіта (комп'ютерні технології)» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015.39 «Професійна освіта (Цифрові технології)» денної та заочної форм навчання / уклад. О.Г.Сушик. Луцьк: ЛНТУ, 2023.

Методичні вказівки до виконання курсової роботи складено відповідно до діючої програми курсу «Комп'ютерні технології в навчальному процесі» і містить практичні завдання та методичні вказівки до виконання навчального плану дисципліни, контрольні запитання, індивідуальні завдання, а також літературні джерела.

© Сушик О.Г. 2023

ЗМІСТ

Вступ.....	4
ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	4
1.1. Загальні зауваження.....	4
1.2. Вимоги до самостійності.....	5
1.3. Основні навчально-методичні розробки кафедри як підґрунтя для початку власної наукової праці.....	5
1.4. Планування роботи.....	6
ОФОРМЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕКСТУ.....	11
2.1. Титульний аркуш.....	11
2.2. Зміст.....	12
2.3. Перелік умовних позначень.....	12
2.4. Вступ.....	12
2.5. Основна частина роботи.....	13
2.6. Висновки.....	14
ІЛЮСТРАЦІЇ, ТАБЛИЦІ, ФОРМУЛИ, ДОДАТКИ.....	14
3.1. Ілюстрації.....	14
3.2. Таблиці.....	14
3.3. Формули.....	15
3.4. Додатки.....	15
ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	16
4.1. Порядок подання літературних джерел у бібліографічному переліку.....	16
ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	17
5.1. Подання роботи до захисту.....	17
5.2. Захист роботи.....	17
5.3. Вимоги до ілюстративного матеріалу.....	17
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	17
ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ.....	19
Додаток А.....	20
Додаток Б.....	21
Додаток В.....	22
Додаток Г.....	25
Додаток Д.....	26

ВСТУП

Курсова робота є важливим видом самостійної роботи студентів. У процесі її написання під керівництвом професорів, доцентів та асистентів кафедри студенти опановують методiku та набувають вміння проводити наукові дослідження.

Методичні матеріали допоможуть студентів зорієнтуватися в інформаційному просторі, чіткіше уявити собі мету, цілі та завдання наукового дослідження, а також сприятимуть в опануванні студентом методики підготовки наукового дослідження та вивченню уніфікованих правил щодо структури його змісту й оформлення.

При підготовці пропонованих методичних матеріалів їх автори використали, поряд з літературними джерелами, практичний досвід підготовки фахівців напряму: 6.010104 «Професійна освіта. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні». В основу розроблених авторським колективом рекомендацій покладено державні стандарти і нормативні матеріали, які стосуються оформлення рукописів наукових робіт.

Успішне проведення наукового дослідження та написання курсових робіт залежить від багатьох чинників, серед яких найважливішим є чітка уява про основні вимоги, що ставляться до них. Ці вимоги стосуються насамперед наукового рівня роботи, її змісту, структури, форми викладу матеріалу, а також її оформлення.

Теми курсових робіт пропонуються студентам відповідно до наукової тематики кафедри, з урахуванням наукових зацікавлень студентів. Передбачається, що студент третього курсу, коли йому потрібно писати свою першу наукову (курсую) роботу, вже займається науковою роботою – бере участь у науковому гуртку кафедри, готує доповіді на студентські наукові конференції тощо – і має власні наукові інтереси. Бажано, щоб проблеми, розглянуті в курсових роботах переросли згодом у магістерську чи дипломну роботу.

Дотримання студентом усіх вимог до оформлення курсової роботи сприяє формуванню в нього належного стилю роботи, виховує вимогливість до себе, прищеплює певні навички до ведення наукового дослідження, що буде корисним у роботі над магістерською чи дипломною роботою.

Курсовою роботою студент показує, як він опанував сучасні методи наукового дослідження, як навчився робити власні узагальнення та висновки, працювати з літературою та Інтернет ресурсами.

Оцінюючи курсові роботи, комісія враховує не лише якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, вміння захистити сформульовані положення та висновки, а й її оформлення.

Невідповідність в оформленні курсової роботи державним стандартам і встановленим вимогам може суттєво вплинути на остаточну оцінку роботи, а через значні відхилення робота може бути взагалі недопущена до захисту. Тому до оформлення роботи слід приділити особливу увагу.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. Загальні зауваження

Курсова робота – це проміжна кваліфікаційна наукова робота, в якій розкрито суть та результати самостійного дослідження з обраної теми. Вона повинна відповідати сучасному рівню науки, а її тема – бути актуальною.

Студент, який виконує курсову роботу, повинен насамперед ознайомитись з вимогами до таких досліджень. Оскільки курсові роботи повинні відповідати рівню наукового дослідження й особлива увага в них звертається на глибоке теоретичне висвітлення проблеми як у цілому, так і окремих її складових.

Норми наукового стилю висвітлення й аналізу інформації суворо регламентують характер викладу наукової думки і застерігають від довільно-публіцистичного трактування відомих чи, навпаки, маловідомих і суперечливих фактів. Тому під час підготовки тексту курсової роботи студент повсякчас повинен пам'ятати, що він пише не художній твір, а

наукову працю, в якій необхідно чітко формулювати свої думки й критично узагальнювати попередню наукову спадщину, уникати суб'єктивізму, упередженості й тенденційності.

Згідно з канонами наукового стилю мовлення автори наукових робіт повинні використовувати мовні конструкції із займенником «МИ», що дозволяє автору відобразити свою думку як думку певної групи людей, наукової школи або наукового напрямку.

Працюючи над курсовою роботою, студент має опанувати навички правильної постановки проблеми та обґрунтування її актуальності, формулювання мети і завдань дослідження, побудови логічного плану і оптимальної структури дослідження, навчитися працювати з різноплановими джерелами та статистичною інформацією, освоїти методи аналізу й оцінки різних аспектів професійної діяльності педагога, набути вміння переконливо обґрунтовувати власні судження, узагальнення, висновки і пропозиції.

Написання курсової роботи починається з визначення та висвітлення основного питання кожного розділу. Виклад змісту кожного питання повинен бути доказовим, науково аргументованим і поясненим (а не описовим і декларативним). Теоретичні положення та висновки повинні ґрунтуватись на конкретних матеріалах реальної дійсності, факти і приклади повинні бути не випадковими, а типовими. Дуже важливо, щоб матеріал курсової роботи був чітко висвітлений та логічно викладений. Матеріал курсової роботи має бути вичерпним, а зміст правильно розкритим.

Обов'язковою вимогою до курсової роботи є норма, що робота має бути підготована на матеріалах дослідження конкретної професії або напряму діяльності. Усі студенти проходять педагогічну практику за направленням випускної кафедри в навчальних закладах м. Луцька та області. Отож вихідні матеріали для аналітичної частини роботи вони одержують за місцем практики.

Вміння письмово теоретично обґрунтовано подати матеріал свідчить про сформованість знань студента, їх систематизацію та свідоме засвоєння. Опанувавши методами наукового дослідження, студент може самостійно, логічно, послідовно, відповідно до зазначеної мети письмово розкрити питання щодо плану вибраної теми. Курсова робота повинна бути написана гарною літературною мовою, без зловживань науковими термінами. Слід пам'ятати, що в науковій термінології немає синонімів – інше слово має інше значення.

Тематика курсових робіт та затвердження теми курсової роботи за студентом відбувається на засіданні кафедри й виноситься окремим питанням. Після затвердження вносити довільні зміни в назву теми дослідження не дозволяється.

1.2. Вимоги до самостійності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання видів робіт, передбачених змістом навчальної дисципліни та старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Академічна доброчесність: роботи здобувачів вищої освіти повинні бути оригінальними дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування, списування є прикладами академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT тощо) дозволено для: уточнення дослідницьких та пошукових питань; пошуку інформації для аналізу, синтезу тощо; перевірки граматики та стилю оформлення.

Основною вимогою, яку ставлять перед студентами, які працюють над курсовими роботами, є самостійне і творче їх виконання. Інколи можна спостерігати, що студенти зловживають цитатами, запозиченими із статей, монографій, підручників та з мережі Internet, і тільки сполучають ці витяги з чужих праць окремими власними фразами. Звичайно, що така робота не може бути позитивно оціненою.

Варто нагадати, що кожна надрукована на папері (компакт-диску чи інших носіях) або у всевітній комп'ютерній мережі думка має власника, а її несанкціоноване використання є крадіжкою чужої інтелектуальної власності, за що передбачене покарання. Тому варто бути

надзвичайно уважними, цитуючи українські публікації, викладаючи зміст чужоземних оригіналів, використовуючи інформацію з CD та Internet. Кожне цитування з інших джерел має бути оформлене відповідним чином: після цитати ставляться квадратні дужки [], в яких зазначається номер на посилання згідно списку використаних джерел й сторінка на якій ця цитата надрукована.

1.3. Основні навчально-методичні розробки кафедри як підґрунтя для початку власної наукової праці

Пристаюючи до написання самостійного науково-прикладного дослідження студенту варто ще раз уважно вивчити рекомендовані навчально-методичні вказівки кафедри для чіткішого усвідомлення суті, змісту і будови наукової роботи, вивчення стилю написання наукових праць, ретельнішого ознайомлення з проблематикою досліджень у Луцькому національному технічному університеті, визначення найбільш актуальних та малодосліджених аспектів, явищ і процесів розвитку педагогіки у глобальному, загальнодержавному, регіональному і локальному масштабах.

1.4. Планування роботи

Підготовка курсової роботи потребує виділення її певних етапів та визначення конкретних завдань, які необхідно розв'язати на кожному із них. Планування передбачає розподіл часу для написання роботи, дотримання визначених термінів та обсягів.

Науково-пошукові студії й написання роботи – творчий процес. Однак спонтанно підходити до нього не можна. Науковий підхід до майбутнього дослідження передбачає чітке розпланування порядковості, часу, зусиль та основних етапів підготовки власного дослідження до його публічного захисту. Це дає змогу не розпорошувати увагу, не кидатися з однієї крайнощі в іншу, а врівноважено крок за кроком пізнавати й описувати досліджуваний об'єкт.

Планування роботи починається із складання робочого плану дослідження. Робочий план повинен бути гнучким, щоб можна було включати в нього нові можливі аспекти, виявлені в процесі підготовки тексту. Згодом, на завершальних етапах остаточного оформлення курсової роботи цей план, може змінюватися, однак суть його має залишатися незмінною від початку і до завершення дослідження.

Для чіткішого структурування завдань студент може підготувати для себе логічну блок-схему послідовності робіт й окреслити характер змістовної взаємопов'язаності між окремими блоками первинного фактологічного матеріалу, що має лягти в основу розділів майбутнього власного дослідження.

У розробці робочого плану майбутньої курсової роботи безпосередню участь бере наковий керівник. Він пропонує, радить та затверджує робочий план для подальшої самостійної праці студента.

Науковий керівник скеровує роботу студента у русло конструктивізму, допомагаючи йому з підбором необхідної літератури, рекомендаціями щодо збору й опрацювання того чи іншого первинного фактологічного матеріалу, стилістичного оформлення основних положень дослідження. Однак зміст і якісний рівень дослідження – це завдання самого студента. Він як автор роботи особисто відповідає за її наукове наповнення.

1.4.1. Вибір теми

Під темою курсової роботи розуміється її сутність, те, про що у ній ітиме мова. Зазвичай, при формулюванні теми висвітлюють як об'єкт, так і конкретний предмет (аспект) дослідження. Від того, наскільки конкретно й вдало сформульована тема, залежить сам характер науково-пошукових студій.

Тематика курсових робіт повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану та перспективам розвитку галузі. Рівень обраної теми може коливатися від аналізу діяльності педагогічного процесу в цілому або конкретно навчального закладу, до аналізу окремих педагогічних аспектів, процесів і явищ сфери освіти у регіональному, державному та міжнародному вимірах.

Теми курсової роботи студенти обирають самостійно із запропонованого кафедраю переліку. (Див. додаток А). Теми, які пропонує кафедра, переважно не збігаються із темами, які є у навчальній літературі. Такий підхід зорієнтований на стимулювання самостійного творчого наукового дослідження.

До остаточного закріплення студентів за конкретними темами кафедра допускає зустрічні пропозиції студентів про внесення до запропонованої нею тематики додаткових тем.

Рекомендується, щоб запропонована студентом назва його курсової роботи була короткою, лаконічною і повністю висвітлювала сутність і зміст майбутнього дослідження. Часто для більшої конкретизації до назви рекомендують додати невеликий підзаголовок, що вказує і фокусує увагу на обраному об'єкті дослідження.

Теми курсових робіт закріплюються за студентами відповідним рішенням засідання кафедри на підставі особистих письмових заяв студентів.

1.4.2. Підбір методів наукових досліджень

Успішне виконання курсової роботи залежить від уміння вибрати найбільш результативні методи дослідження, оскільки саме вони дозволяють досягнути поставленої у роботі мети.

Метод (від грец. «шлях дослідження або пізнання», «теорія», «вчення») – це спосіб організації практичного і теоретичного освоєння дійсності, зумовлений закономірностями об'єкта, що розглядається.

З розвитком науки відбувається розвиток і диференціація методів, що приводить до виникнення вчення про методи — методології. В науковому методі поєднуються в історично визначеній формі об'єктивні і суб'єктивні моменти людської діяльності. Об'єктивний бік методу становлять пізнані закономірності реального світу, відтворені в найбільш повному і систематизованому вигляді у наукових теоріях. З часом безліч разів повторювані практичні дії закріплюються у свідомості як метод, засіб досягнення певних результатів, тому із суб'єктивного боку метод постає як сукупність правил, прийомів пізнання і перетворення дійсності.

Сучасна система методів різноманітна, як і сама наука. Розрізняють експериментальні і теоретичні, евристичні і алгоритмічні методи. Інша класифікація спирається на різні якісні та кількісні методи вивчення реальності.

Основні методи, які студентів слід використовувати у науковому дослідженні та доведені своїх тверджень:

Аналіз – це прийом, коли об'єкт уявно чи реально розчленовується на складові елементи; кожний з них може досліджуватися окремо. Є різні види аналізу залежно від специфіки об'єкта. Найбільш розповсюджений нині в науці *системний аналіз*, коли об'єкт розглядається як структурно організована система, де всі елементи взаємно пов'язані й впливають один на одного. Особливий вид – логічний аналіз, підхід до знання на підставі законів логіки, з'ясування істинності чи хибності суджень у тексті, логічні експлікації понять тощо.

Синтез – це уявне поєднання частин об'єкта, розчленованого у процесі аналізу, встановлення зв'язків, пізнання об'єкта як цілого.

Є такі основні способи поєднання наявного знання:

Еклектика – механічне поєднання елементів (ідей, визначень, теорій, поглядів), результатом якого є не нове знання, а механічна сума. Не дає нічого нового.

Емпіричний синтез – творче поєднання даних власного досвіду, експерименту, як у законах класичної фізики.

Теоретичний синтез – органічне об'єднання елементів наукового знання в цілісну систему. У науці він ще називається категоріальним синтезом, тобто категорії поєднуються в цілісну систему. Його можна здійснювати на основі фундаментальної ідеї, фундаментального принципу, закону.

Абстрагування – це процес відокремлення певних рис, властивостей, ознак від конкретного об'єкта, їх умовно відокремлюють від інших, бо саме вони цікаві в певному дослідженні, в певний час. У сучасній логіці цей метод наукового пізнання ґрунтується на побудові абстрактних об'єктів. Дозволяє детально вивчити окремі характеристики об'єкта, ідеї, закони, теорії.

Ідеалізація – це один із видів абстрагування. Створюється поняття ідеальних об'єктів, приписування можливих ознак, відсутніх в об'єкта. Результатом є вільні витвори людського розуму (теорія ймовірності). Ними оперують теоретична фізика, математика, педагогіка, психологія, соціологія. Такі поняття ефективні для опису природних процесів, соціальних явищ та інших складних процесів.

Узагальнення – це встановлення зв'язків між абстрактним і конкретним, одиничним і загальним через підведення поняття до ближчого роду і розширення його обсягу, перехід від даної множини до більшої множини, яка її в себе включає. Такий процес необхідний для формування гіпотез теорій.

Узагальнення буває аналітичним і синтетичним, творчим і нетворчим. Аналітичне – на підставі розумових визначень, поза дослідом. Синтетичне – на основі дослідів, його аналізу за певними правилами. Творче узагальнення виділяється рівнем абстракції, пояснення та тлумачення – ступенем ідеалізації.

Дедукція і індукція – логічні процедури пошуку матеріалу для узагальнення й отримання нових висновків. У творчому процесі взаємопов'язані. Індукція – це факти і ще раз факти (розширення знання). Дедукція – це гіпотеза (демонстрація знання). Наприклад, спостерігаємо факти «Х», їх могла б пояснити гіпотеза «У», отже, сам «У» дозволяє пояснити «Х».

Аналогія – продуктивний творчий метод. Багато відкриттів зроблено на підставі аналогії, шляхом перенесення властивостей і ознак з одного предмета на інший. Поділяється на математичну, фізичну, біологічну та ін., за методами – на емпіричну й теоретичну. Має особливе значення в педагогіці. На основі аналогії (схожості різнорідних явищ) можна розробити стратегію пошуку, побудувати гіпотезу, прогнозувати хід розвитку системи тощо.

Екстраполяція – це:

- а) перенесення якісних характеристик з однієї галузі в іншу, з минулого в сучасне й майбутнє;
- б) перенесення кількісних характеристик з однієї галузі в іншу;
- в) рівняння одного ступеня до іншого в одній галузі науки.

Застосовується в прогнозуванні, при розробці управління економічними процесами.

Моделювання – це творчий метод, який полягає у побудові моделей, за якими досліджуються об'єкти соціальної, фізичної чи інших сфер. Модель – це аналог, метод, зразок, система, теорія, картина світу, інтерпретація, алгоритм. Де неможливо досліджувати об'єкт безпосередньо, створюють аналог-модель. Моделі є матеріальні (фізичні), ідеальні (іконічні, знакові, символи), аналогові моделюючі пристрої тощо.

1.4.3. Пошуки та вивчення літератури

Робота над курсовою роботою розпочинається з вивчення наукової літератури за вибраною темою: з педагогіки, методики викладання, методика професійного навчання, інженерної педагогіки. Це дасть змогу узагальнити суму теоретичних знань про основні питання, до яких має дотичність вибрана тема. Згодом потрібно зосередити увагу на вивчення вузькоспеціалізованої літератури з конкретно обраної проблематики.

Кожну наукову працю (монографію, навчальний посібник, збірники статей чи тез доповідей) слід читати ретельно, роблячи виписки ключових суджень, які варто процитувати у власному дослідженні. Паралельно потрібно навчитися критично ставитися до прочитаної інформації, замислюватися над нею, а відтак занотовувати цікаві власні думки й судження, які виникли в ході знайомства з чужими роботами.

При доборі фактів, ідей, концепцій, оригінальних тверджень потрібно дотримуватися принципу наукового об'єктивізму при їх цитуванні й власних аналітичних

інтерпретаціях. Не варто відкидати окремі твердження чи факти лише тому, що для них важко знайти наукове пояснення чи вони попросту не вкладаються у логічну схему Вашого бачення даної проблематики. Факти – річ уперта, отож свідомо нехтувати ними не можна ні в якому разі.

Цитати, запозичені з інших джерел – обов'язковий елемент кожної нової наукової роботи, що ґрунтується на спадщині попередніх досліджень. Їх необхідно активно використовувати у курсовій роботі – адже без посилань і цитувань інших дослідників така праця не буде вважатися завершеною і тому не допуститься до публічного захисту.

Цитати з інших джерел прийнято використовувати з метою точної передачі думки чи твердження автора першоджерела, для конкретизації поглядів різних дослідників на одну й ту ж проблему та зіставленні їхніх точок зору тощо. На основі оперування власними й цитованими судженнями можна створити систему переконливих доказів, що аргументовно розкриватимуть об'єктивну сутність досліджуваного предмету.

При опрацюванні літературних джерел й запозичення з них окремих думок часто використовують поряд із прямим цитуванням свій переказ тексту першоджерела. Однак, як при прямому цитуванні, так і при переказі змісту першоджерела необхідно обов'язково вказувати на джерело інформації та намагатися не перекручувати чи спотворювати аналітичні судження, запозичені з першоджерела.

Ще раз наголошуємо: вставляння окремих частин тексту (речень, абзаців) літературного першоджерела у свою працю без зазначення їх авторства є плагіатом – свідомим порушенням авторських прав на інформацію. І порушення це карається дискваліфікацією курсової роботи, зняттям її із захисту і незадовільною оцінкою всієї праці.

1.4.4. Складання плану роботи

Після ознайомлення з літературою студент вже має сформовану думку про напрям свого дослідження і готовий до складання плану дослідження.

Дидактичний проект містить два розділи. При цьому визначальним є зміст роботи. У цілому дидактичний проект має наступну структуру:

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ (за необхідності)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ВИХІДНИХ УМОВ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ ЗА ФАХОМ «...»

- 1.1. Аналіз професійної діяльності фахівця
  - 1.1.1. Характеристика галузі господарської діяльності фахівця
  - 1.1.2. Проектування кваліфікаційної характеристики фахівця
  - 1.1.3. Визначення кваліфікаційних вимог та трудових процесів, що виконує фахівець

РОЗДІЛ 2. ПРОЕКТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ З ТЕМИ «...» КУРСУ «...»

- 1.2. Проектування дидактичних матеріалів
  - 1.2.1. Постановка цілей навчання і вибір джерел інформації
  - 1.2.2. Проектування плану викладення теми
  - 1.2.3. Проектування контурного конспекту за темою
- 1.3. Аналіз базових умов навчання. Вибір способів формування базових знань
  - 1.3.1. Аналіз базових знань та психологічних характеристик навчаємих
  - 1.3.2. Аналіз технічних і дидактичних засобів навчання
- 2.3. Проектування мотиваційних технологій навчання
  - 2.3.1. Вибір виду дидактичної технології
  - 2.3.2. Організація початку заняття
  - 2.3.3. Методика мотивування навчальної діяльності студентів
  - 2.3.4. Методи активізації навчальної діяльності
  - 2.3.5. Методи формування нових знань і орієнтованої основи діяльності
  - 2.3.6. Методи формування виконавчих дій

2.3.7. Методи організації зворотнього зв'язку і корекції педагогічної діяльності

2.3.8. Методи, засоби і способи контролю результатів проведення занять

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

План курсової роботи обов'язково повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання теоретико-методичної, аналітичної та конструктивної частин. План має бути погоджений з науковим керівником ще до початку роботи над текстом роботи і відповідати плану написання роботи. Невиконання графіку робіт та систематичне ухиляння від своєчасного опрацювання запланованих робіт є підставою для недопущення студента до захисту курсової роботи.

1.4.5. Обсяг курсових робіт та основні вимоги до їх друкування

Курсову роботу набирають на персональному комп'ютері через 1,5 інтервала (30 рядків на сторінці) і друкують на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Мінімальна висота шрифту 1,8 мм. Можна також використовувати для таблиць та ілюстрацій папір формату А3.

Рекомендований обсяг курсової роботи – 20-30 сторінок. Обсяг може відхилитись в межах не більше $\pm 20\%$. В облікований обсяг роботи не включають список використаних джерел та додатки.

Друкуючи роботу, залишають поля: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє і нижнє – не менше 20 мм.

Ілюстративні матеріали повинні відповідати форматові А4, їх включають до загальної нумерації сторінок роботи і розміщують у додатках.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи та параграфи. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки параграфів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. В кінці заголовка крапки не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Після заголовка та текстом пропускають один рядок.

1.4.6. Нумерація

Сторінки, розділи, параграфи, рисунки, таблиці, формули нумерують арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому нижньому куті сторінки без крапки у кінці. Зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапки не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Параграфи нумерують у межах кожного розділу. Номер параграфа складається з номера розділу і порядкового номера параграфа, між якими ставлять крапку. Значок параграфа (§) в курсовій роботі не використовують. В кінці номера параграфа повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій параграф другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок параграфа.

В окремих випадках у курсових роботах параграфи можуть бути поділені на пункти. Пункти нумерують у межах кожного параграфа. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, параграфа, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього параграфа першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункти не відображаються у плані курсової роботи.

1.4.7. Порядок посилань на джерела

При написанні курсової роботи студент повинен давати посилання на ті джерела, з яких він черпав інформацію чи матеріали з які використовував у своїй роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і першоджерела та перевірити достовірність відомостей про цитування документа.

Посилання слід робити на останні видання публікацій. На більш ранні видання варто посилатися лише в тому разі, якщо в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання в тексті дають у квадратних дужках [ ]. Посилаються на джерело та сторінку (крім газетних статей і випадків, коли посилаються на джерело в цілому). Наприклад:

«Психолого-педагогічні аспекти роботи на комп'ютері визначають 27% від всіх наданих послуг в Україні [3, 453]».

«Інвестиційні проекти в педагогіці розглянуті в працях [2, 5]».

Перші цифри в [ ] відповідають порядковому номеру джерела у списку використаних джерел, а друга номер сторінки у джерелі на яку посилаємося:

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 8.18010021 “Педагогіка вищої школи]. 2-е вид., доповн. і переробл. / І.В.Зайченко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. □ 568 с.
2. Іваськів О.Ф. На допомогу майстру виробничого навчання: метод. посібник / О.Р. Іваськів, Р.С. Брик. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. – 344 с.
3. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання. Підручник. / О.Е. Коваленко – Х.: Видавництво НУА, 2005. – 360 с.

1.4.8. Підбір, опрацювання фактичного та статистичного матеріалу

Дослідження з методики професійного навчання потребує зусиль для збору фактичного матеріалу та його необхідного опрацювання. Це стосується насамперед Нових підходів до методик навчання, що використовуються й публікується в різних країнах.

У курсовій роботі необхідно повсякчас дотримуватися принципу строгого розмежування джерел походження використаної при аналізі інформації: що запозичене з літератури (з відповідним посиланням у квадратних дужках), що одержано з документів та наказів чи відомчих матеріалів (з відповідним посиланням на першоджерело), а які дані отримані шляхом власних спостережень, досвіду під час проходження практик, соціологічних опитувань тощо.

ОФОРМЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕКСТУ

Курсовий проект являє собою записку і графічний матеріал, що може бути представлений у вигляді плакатів на аркуші ватману формату А 1, кодозаставках або дошці та оформлені відповідно до ГОСТ 2.105-95 та ДСТУ 3008-95.

У тому випадку, якщо виконано комплексний проект, загальна частина записки (розділ I «Проектування програми професійної підготовки робітника за фахом «...») оформляється спільно всіма членами групи і прикладається в одному екземплярі до індивідуальних розробок по другій частині проекту.

Графічна частина може містити алгоритм діяльності викладача на уроці, цікаві з погляду новизни, нестандартності оформлення положень роботи, а також приклади плакатів, використаних у навчальному процесі при викладі розробленої теми. Ця інформація повинна бути представлена відповідно до вимог оформлення графічних об'єктів і вимог її сприйняття.

Структура курсової роботи включає такі основні елементи:

- 1) титульний аркуш,
- 2) зміст,
- 3) за необхідності - перелік умовних позначень,
- 4) вступ,

- 5) основну частину,
- 6) висновки,
- 7) список використаних джерел,
- 8) додатки.

2.1. Титульний аркуш

Він є основним елементом будь-якої наукової роботи. З титульного аркуша починається нумерація сторінок, хоча номер сторінки на ньому не проставляється.

Дані, які подають на титульному аркуші курсових робіт, визначені державним стандартом (ГОСТ 7.4-77). Дотримання державних стандартів є обов'язковим.

У курсових роботах зазначають повну назву навчального закладу та його відомчу підпорядкованість, факультет, кафедру, на якій виконана робота, назву роботи, дані про студента та наукового керівника, місто та рік подання роботи до захисту. Скорочення в назві навчального закладу та назві роботи не допускаються. Зразок титульного аркушу (див. Додаток А).

2.2. Зміст

Він відповідає планові роботи, про який йшлося вище. Єдиною відмінністю є зазначення номерів сторінок. Вказується лише номер початкової сторінки пункту плану (див. Додаток Б).

Якщо до роботи додається перелік умовних позначень, то він розташовується перед вступом і відображається у змісті.

2.3. Перелік умовних позначень

Якщо у роботі використано понад п'ять умовних позначень (аббревіатур, символів, скорочень, які не є загальноприйнятими), то це зазначається на окремому аркуші, який розташовується перед текстом роботи.

2.4. Вступ

У вступі розкривається суть проблеми та її наукове чи практичне значення, стан дослідження, вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проводити дослідження.

Актуальність теми подається шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми. Актуальність обґрунтовують значенням роботи для розвитку освіти та вдосконалення навчального процесу.

Обґрунтування актуальності обраної теми має бути чітким, небагатослівним і доказовим. Студент має лаконічно ввести читача у суть обраної проблематики, чітко вказати на рівень розв'язання її іншими дослідниками та виявити малодосліджені (тобто власне актуальні) аспекти обраної теми науково-прикладних студій.

У вступі слід коротко зазначити зв'язок вибраної теми з напрямками наукових досліджень науковців кафедри.

Після доказу актуальності теми доцільно логічно перейти до формулювання **мети дослідження** та окреслити конкретні **цілі й завдання**, які потрібно розв'язати для досягнення поставленої мети. При цьому слід пам'ятати про принцип лаконічності ключових формулювань наукової роботи. Зміст розділів курсової роботи повинен у цілому повторювати завдання дослідження, чітко сформульовані у вступі.

Далі формулюються **об'єкт і предмет дослідження**. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове. Частина об'єкту (якийсь його функціональний компонент чи структурна складова) служить предметом дослідження. Скажімо, об'єктом дослідження може виступати методика навчання, а предметом – можливості її запровадження, особливості кадрового і мотиваційного потенціалу, диверсифікаційної чи інтеграційної політики тощо. Власне, на предмет дослідження повинна скеровуватися основна увага магістранта, оскільки саме предмет магістерської роботи визначає площину дослідницьких пошуків і змістовне наповнення розділів наукової роботи.

У Вступі важливо проінформувати про *методи дослідження*, якими студент послуговувався при написанні роботи, формулюванні її основних положень та аналітичних результатів (рекомендацій, інноваційних пропозицій, висновків).

Вагомим логічним блоком Вступу до роботи є *опис структури праці*. Тут слід коротко акцентувати увагу на суті матеріалу, викладеного у кожному з розділів курсової роботи, її вступі й висновках.

Обов'язково слід зазначити, які нові наукові положення (практичні рекомендації), студентом запропоновані у дослідженні особисто. Якщо студент виступав за результатами дослідження на студентських наукових конференціях чи має відповідні публікації, про це також слід написати у вступі.

Насамкінець, не радимо студентові розпочинати написання своєї курсової роботи із вступу. Його краще писати пізніше, коли магістрант вже чітко знатиме, що саме йому вдалося опрацювати й висвітлити у своєму дослідженні.

2.5. Основна частина роботи

Основна частина роботи складається з розділів, параграфів (підрозділів), пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному текстові кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

У розділах основної частини подають: огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень; виклад загальної методики і основних методів досліджень; проведені теоретичні дослідження і розрахунки; аналіз і узагальнення результатів досліджень.

В огляді літератури студент відзначає основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи публікації, студент повинен назвати ті проблеми, які потребують подальшого дослідження і визначити своє місце у розв'язанні проблеми. У першому розділі переважно обґрунтовують вибір теми роботи, наводять методи дослідження і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методику дослідження, розкривають методи розрахунків, гіпотези, що розглядають. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проводити дослідження у цій галузі.

У наступному розділі та параграфах викладають результати власних досліджень. Студент повинен давати оцінку повноти розв'язання визначених завдань, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, показників). Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній темою роботи.

Перший розділ (теоретико-методологічний) повинен мати орієнтовний обсяг 6–8 стр. У ньому слід проаналізувати основні напрацювання інших дослідників з даної тематики, вичерпно розкрити сучасний стан теоретичних положень з обраної теми, виявити недостатньо вирішені (актульні) проблеми, які потребують додаткового розгляду й опрацювання в теоретичному, методичному та прикладному аспектах.

Один з важливих підрозділів першого розділу студент зобов'язаний присвятити викладенню методики аналізу окресленої ним проблеми та опису основних методів, якими він послуговувався під час проведення свого кваліфікаційного дослідження. Студент має продемонструвати свою обізнаність як з загальнонауковими, так і з спеціалізованими методами досліджень з педагогіки і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найбільш придатного для обраного напрямку дослідження.

У другому розділі студент має зосередити увагу на аналізі ключових питань обраної проблематики. Тобто цей розділ має представляти із себе ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми. Орієнтовний обсяг цього розділу теж має складати 10–15 стр. І структурно поділятися на три підрозділи.

Другий розділ курсової роботи має містити обґрунтовані пропозиції студента щодо розв'язання завдань і проблем, окреслених у вступі. Структурно цей розділ має поділятися на три підрозділи і за обсягом не перевищувати 15 стр.

Варто постійно слідкувати, щоб не відхилятися від теми та суті конкретного розділу.

При написанні тексту основних розділів роботи необхідно повсякчас радитися із своїм науковим керівником, показувати йому робочі рукописи, цікавитися думкою компетентного науковця щодо якості написаного. До критичних зауважень наукового керівника слід ставитися дуже уважно. Адже будь-яка його порада спрямована на покращення студентської роботи. Втім, до яких із них дослухатися, а які лише брати до уваги – право студента як автора.

2.6. Висновки

Висновки – це найважливіша частина курсової роботи, її квінтесенція. Висновки резюмують найважливіші наукові та практичні результати, одержані в результаті дослідження, формулюють рекомендації щодо наукового та практичного використання отриманих результатів.

Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувані у читача (рецензента) чітке уявлення про ступінь успішності реалізації автором курсової роботи поставленої мети і завдань. Обсяг висновків не повинен перевищувати 2 стр.

ІЛЮСТРАЦІЇ, ТАБЛИЦІ, ФОРМУЛИ, ДОДАТКИ

Кожен розділ курсової роботи повинен бути максимально насиченим фактичною інформацією, узагальненою у формі таблиць, графіків, діаграм і схем, що відображають основні результати діяльності туристичних організацій, ілюструють певні тенденції чи процеси розвитку у сфері туризму.

3.1. Ілюстрації

У курсових роботах слід використовувати лише штрихові ілюстрації. Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст).

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад:

Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу).

Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами. Наприклад: Рис. 1.2. Діаграма набуття теоретичних та практичних знань в навчальному процесі. Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «Рис. 1.2».

3.2. Таблиці

Цифровий матеріал слід оформляти у вигляді таблиць. Їх прийнято використовувати для зручності порівняння кількісних показників.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назви не підкреслюють. Заголовки колонок повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони самостійні. Висота рядків – не менше ніж 8 мм. Колонку з порядковими номерами рядків до таблиці не включають.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї у тексті так, щоб її можна було читати без повороту опалітуреного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною.

Таблицю з великою кількістю колонок можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах одної сторінки. Якщо рядки або колонки таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її шапку, а в другому – боковик. Допускається розміщення таблиці як у книжковому, так і в альбомному форматі аркуша.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, математичних символів, які повторюються, не варто. Якщо цифрові або інші дані в певному рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк (–).

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «... у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці чи ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл.1.3».

Таблиці кожного додатка позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення додатка.

3.3. Формули

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками.

Вище і нижче від кожної формули потрібно залишити хоч один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Формули (якщо їх більше ніж одна) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (3.1)».

3.4. Додатки

Розділ «Додатки» структурно міститься після списку використаної літератури. Додатки нумеруються згідно з загальним порядком нумерації роботи, однак не включаються в загальний обсяг (к-ть стр.) курсової роботи.

За потреби до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття дослідження:

- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції і методики, які розроблені в процесі роботи над дослідженням;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літери З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, додаток А, додаток Б і т.д.

Текст кожного додатка за потреби може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – підрозділ 3.1 додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис.Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) – перша формула додатка А.

Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням угорі з правого боку сторінки слова «Додаток» і його позначення. Додаток повинен мати заголовок, який друкують нижче слова «Додаток» з великої літери.

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Наукове дослідження завершується списком використаної літератури. Ця структурна частина наукового дослідження має назву «Список використаних джерел». Інші назви такі як «Література», «Бібліографія» вживати в курсових роботах не рекомендується.

4.1. Порядок подання літературних джерел у бібліографічному переліку

Матеріал у бібліографічному переліку має бути розташований в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (такий спосіб є найпоширеніший та універсальний).

Для курсових робіт доцільним є алфавітно-нумераційний порядок запису літературних джерел. Джерела слід розташовувати у певному порядку, а саме:

1. Закони України;
2. Укази Президента України;
3. Постанови Верховної Ради України та нормативні акти міністерств і відомств держави;
4. Наукова, навчально-методична та інша література, видана кириличним шрифтом (українською, білоруською, російською мовами);
5. Наукова, навчально-методична та інша література, видана іноземними мовами (спершу – латинським шрифтом, далі національними шрифтами інших країн).

Записи розташовують в алфавітному порядку за прізвищами авторів або перших слів назв творів, записаних не на автора. Авторів, які мають однакові прізвища, записують в алфавітному порядку їхніх ініціалів. Праці одного автора записують за алфавітом перших букв назв його праць. Праці одного автора з однаковою назвою записують за хронологією.

Звичайно публікації мовами з особливою графікою подають в українській транслітерації або в перекладі запису українською мовою.

Список літератури має єдину наскрізну нумерацію від першого до останнього номера. Літерні додатки (а, б, в і т.д.) до порядкових номерів не передбачені.

Бібліографічний опис здійснюється згідно зі стандартами, які прийняті в Україні згідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, ІДТ)». – К.: Держстандарт України, 2007. Приклад оформлення літературних джерел:

Книги, однотомний документ:

один автор:

Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності викладача вищої школи: підруч. [для студентів вищ. навч. закл.] / В.М.Теслюк. – Київ: Вид-во Ліра-К, 2016. – 339с.

Два автори:

Рацул А. Б. Педагогіка: інформативний виклад: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / А.Б.Рацул, Т.Я.Довга. – Київ: Слово, 2016. – 343с.

Три автори:

Любар О.О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О.О.Любар, М.Г.Стельмахович, А.Т.Федоренко. – Київ: Знання, 2006. – 447с.

Чотири автори:

Механізація переробної галузі агропромислового комплексу: [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О.В.Гвоздєв, Ф.Ю.Ялпачик, Ю.П.Рогач, М.М.Сердюк. – Київ: Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).

П'ять і більше авторів:

Основи психотерапії: навч. посіб. [для студентів вищ. навч. закл.] / К.В.Седих, О.О.Фільц, В.І.Банцер та ін.; за ред.: К.В.Седих, О.О.Фільц. – Київ: Академвидав, 2016. – 191с.

Без автора:

Проблеми типологічної та квантитативної лексикології: [зб. наук. пр.] / наук. ред. Каліущенко В. та ін. – Чернівці: Рута, 2007. – 310с.

Інформація про джерела повинна містити прізвище та ініціали автора (якщо це авторський колектив – перших трьох авторів), повну назву з вказанням тематичної суті джерела (монографія, навчальний посібник, збірник наукових праць тощо), місце видання, видавництво, рік видання (том видання, номер видання для статті), обсяг сторінок чи зазначення сторінки, з якої запозичена цитата.

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Подання роботи до захисту

Курсові роботи до захисту проходять такі етапи:

- 1) перевірка науковим керівником відповідності оформлення (остаточно віддрукованої неопалітуреної) роботи встановленим вимогам (викладеним вище);
- 2) здача роботи на кафедру (на кафедрі студенти здають примірник роботи з підписом студента та наукового керівника).

Згідно з названими вимогами упродовж процесу написання роботи студент зобов'язаний подавати окремі написані розділи на перевірку науковому керівнику у встановлені календарні терміни. Після остаточного завершення роботи студент повністю подає її на перевірку науковому керівникові для отримання від нього письмового відгуку з оцінкою результативності й успішності даного дослідження.

При перевірці курсової роботи науковий керівник повинен відмітити помилки і неточності, вказати на їх суть і можливості усунення або на шляхи раціонального вирішення завдання.

Записом «Допускається до захисту» завершена наукова робота подається на кафедру для захисту, не пізніше, ніж за тиждень до початку роботи комісії.

У випадку негативного висновку щодо готовності курсової роботи, її негативної оцінки або невідповідності затвердженій темі відповідний висновок оформляється протоколом кафедри.

5.2. Захист роботи

Захист курсової роботи відбувається прилюдно при обов'язковій присутності наукового керівника курсової роботи. Студент готує виступ на 7-10 хвилин з використанням необхідного презентаційного та роздаткового матеріалу. Запитання на захисті курсової роботи може задавати будь-хто із присутніх в аудиторії, а студент повинен дати аргументовані відповіді.

Захист наукової роботи розпочинається з доповіді, в якій студент має розкрити:

- актуальність теми;
- структуру роботи;
- об'єкт і предмет дослідження;
- основні аналітичні тези дослідження, його результати та висновки, а також запропоновані автором рекомендації.

Після обговорення підсумків захисту оприлюднюється результат захисту, якість курсової роботи та виставляється оцінка у день захисту.

5.3. Вимоги до ілюстративного матеріалу

Під час доповіді за матеріалами курсової роботи студентові слід постійно використовувати таблиці, діаграми, графіки, формули для більшої аргументованості свого

виступу. Зазвичай використовують самостійно підготовлену мультимедійну презентацію та виготовлений роздатковий матеріал.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підсумкову, диференційовану оцінку курсової роботи визначає комісія, її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає.

У процесі визначення оцінки враховується низка важливих показників якості роботи, а саме:

Змістовні аспекти роботи:

- актуальність обраної теми дослідження;
- спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;
- відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;
- широта й адекватність методологічного та діагностичного апарату;
- наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- розвиненість мови викладення роботи та її загальне оформлення.

Якість захисту роботи:

- уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди;
- загальний рівень підготовки студента;
- володіння культурою презентації.

Оцінка курсового проекту є комплексною і складається з оцінок:

- якості роботи (змістовної й оформлювальної) – 40 балів;
- своєчасності її виконання – 15 балів;
- уміння обґрунтувати прийняті рішення – 25 балів;
- професійності виступу під час демонстрації фрагмента розробленого уроку по темі – 20 балів.

Основні умови отримання оцінки:

Відмінно (100–90 балів). курсова робота є бездоганною: містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і змістовна, проголошена вільно, зі знанням справи, відзив і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів комісії правильні і стислі.

Добре (89–74 бали). Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не подані, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника, мають місце окремі зауваження в рецензії та відзивах, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів комісії в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Задовільно (73–60 бали). Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в другому розділі, обґрунтовані непереконливо, відзив містить окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів комісії правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

Незадовільно з правом перездачі (59–35 балів). Нечітко сформульована мета роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності і глибині. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не випливають, економічне

обґрунтування неповне. Оформлення роботи далеке від зразкового. Мультимедійна презентація до захисту відсутня. Відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні.

Незадовільно без права перездачі (34–0 балів). Подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який наступний етап проходження з порушенням строків, установлених регламентом. Написана на тему, яка не відповідає темі розподілу курсових робіт. Виконана несамотійно або є плагіатом. Структура не відповідає вимогам. Відсутнє практичне обґрунтування запропонованих заходів.

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Алгоритм вибору завдання (*порядковий номер студента в списку журналу групи*)

Завдання на курсовий проект видається викладачем згідно додатку В і формулюється таким чином: «Дидактичний проект підготовки робітника спеціальності _____ з поглибленою розробкою технологій навчання з теми «_____» з курсу «_____». Вибір завдання згідно порядкового номеру студента в списку журналу групи відвідування занять. Для ПНК-31 – код вибору професії та теми заняття згідно I варіанту, а для ПНК-32 – згідно II варіанту.

З формулювання завдання видно, що робота включає два етапи. Перший етап передбачає аналіз професійної діяльності майбутнього фахівця, формування кваліфікаційних вимог і трансформацію їх у програму підготовки фахівця. При цьому найменування спеціальності вибирається на підставі тарифно-кваліфікаційного довідника підготовки фахівців (перелік спеціальностей приведений у таблиці (див. додаток В). Другий етап полягає в конструюванні змісту навчання по конкретній темі, виборі й обґрунтуванні технологій навчання.

Виконання завдання може мати як індивідуальний, так і груповий характер. Це означає, що в першому випадку все завдання повністю виконується одним студентом, у другому – перша частина виконується групою студентів із двох-трьох осіб, а друга – індивідуально кожним із групи. В разі групового виконання завдання, дії студентів групи повинні бути погоджені, що забезпечить проектіві необхідну цілісність. Усі розробки оформляються в один документ і захищаються комплексно.

Видача спеціальності, теми й організація роботи студентів відбувається з урахуванням їх інтересів і рівня підготовки.

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет комп'ютерних наук та інформаційних технологій

Кафедра комп'ютерних технологій

КУРСОВА РОБОТА
З МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ: ДИДАКТИЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ
на тему: «...»

Студента III курсу, групи ПНК – 3.1
спеціальності _____
Карпенко Івана
Керівник: доц. Прізвище та ініціали

Підсумкова оцінка.
Національна шкала _____
Кількість балів _____
ECTS _____

Члени комісії: _____ І.Є.Андрушак
_____ П.В.Саварин

Луцьк – 201_ рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ (за необхідності).....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ВИХІДНИХ УМОВ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ ЗА ФАХОМ «...».....	5
1.4. Аналіз професійної діяльності фахівця.....	5
1.4.1. Характеристика галузі господарської діяльності фахівця.....	5
1.4.2. Проектування кваліфікаційної характеристики фахівця.....	6
1.4.3. Визначення кваліфікаційних вимог та трудових процесів, що виконує фахівець.....	8
РОЗДІЛ 2. ПРОЕКТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ З ТЕМИ «...» КУРСУ «...».....	12
1.5. Проектування дидактичних матеріалів.....	12
1.5.1. Постановка цілей навчання і вибір джерел інформації.....	12
1.5.2. Проектування плану викладення теми.....	14
1.5.3. Проектування контурного конспекту за темою.....	15
1.6. Аналіз базових умов навчання. Вибір способів формування базових знань... 16	16
1.6.1. Аналіз базових знань та психологічних характеристик навчаємих.....	16
1.6.2. Аналіз технічних і дидактичних засобів навчання.....	18
2.4. Проектування мотиваційних технологій навчання.....	19
2.4.1. Вибір виду дидактичної технології.....	19
2.4.2. Організація початку заняття.....	20
2.4.3. Методика мотивування навчальної діяльності студентів.....	21
2.4.4. Методи активізації навчальної діяльності.....	23
2.4.5. Методи формування нових знань і орієнтованої основи діяльності.....	25
2.4.6. Методи формування виконавчих дій.....	27
2.4.7. Методи організації зворотнього зв'язку і корекції педагогічної діяльності.....	28
2.4.8. Методи, засоби і способи контролю результатів проведення занять.....	30
ВИСНОВКИ.....	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	33
ДОДАТКИ.....	35

**Алгоритм вибору завдання на курсову роботу
(за порядковим номером у списку журналу групи)**

№ п/п	Коди завдань	№ п/п	Коди завдань	№ п/п	Коди завдань
1.	П-1, Т-1, Л-1, К-1	10.	П-10, Т-10, Л-2, К-4	19.	П-19, Т-19, Л-1, К-1
2.	П-2, Т-2, Л-2, К-2	11.	П-11, Т-11, Л-1, К-5	20.	П-20, Т-20, Л-2, К-2
3.	П-3, Т-3, Л-3, К-3	12.	П-12, Т-12, Л-2, К-6	21.	П-21, Т-21, Л-1, К-3
4.	П-4, Т-4, Л-4, К-4	13.	П-13, Т-13, Л-3, К-1	22.	П-22, Т-22, Л-2, К-4
5.	П-5, Т-5, Л-1, К-5	14.	П-14, Т-14, Л-4, К-2	23.	П-23, Т-23, Л-3, К-5
6.	П-6, Т-6, Л-2, К-6	15.	П-15, Т-15, Л-1, К-3	24.	П-24, Т-24, Л-4, К-6
7.	П-7, Т-7, Л-3, К-1	16.	П-16, Т-16, Л-2, К-4	25.	П-25, Т-25, Л-1, К-1
8.	П-8, Т-8, Л-4, К-2	17.	П-17, Т-17, Л-3, К-5	26.	П-26, Т-26, Л-2, К-2
9.	П-9, Т-9, Л-1, К-3	18.	П-18, Т-18, Л-4, К-6	27.	П-27, Т-27, Л-3, К-3

Вибір видів контролю та лекції

№ коду	Вид контролю
К-1	Тест з вимогою конкретної відповіді
К-2	Тест з заповненням вільного місця
К-3	Тест з обранням відповіді
К-4	Тест на визначення відповідності
К-5	Тест з визначенням правильної послідовності елементів
К-6	Тест з вибором множинної відповіді

№ коду	Тип лекції/засобів навчання
Л-1	Лекція-бесіда зі зверненням до досвіду здобувачів освіти
Л-2	Лекція-пояснення з плакатами
Л-3	Проблемна лекція з демонстрацією
Л-4	Проблемно-розвиваюча лекція

Вибір професії (І варіант)

№ коду	Назва професії/посади
П-1	Начальник відділу автоматизованої системи керування виробництвом
П-2	Начальник відділу механізації та автоматизації виробничих процесів
П-3	Викладач ПТЗ, коледжу
П-4	Педагог – організатор
П-5	Оператор ЕОМ
П-6	Оператор апаратів мікрофільмування та копіювання
П-7	Інструктор з праці
П-8	Інженер-конструктор
П-9	Інженер-електронік
П-10	Інженер з механізації та автоматизації виробничих процесів
П-11	Інженер з організації керування виробництвом
П-12	Інженер-програміст
П-13	Копіювальник технічної документації
П-14	Технік з налагоджування та випробувань
П-15	Технік обчислювального центру
П-16	Технік-програміст
П-17	Оброблювач інформаційного матеріалу
П-18	Оператор диспетчерської руху
П-19	Оператор комп'ютерного набору
П-20	Начальник відділу патентної та винахідницької роботи

П–21	Провідний інженер
П–22	Технік
П–23	Лаборант
П–24	Інженер з охорони праці
П–25	Провідний науковий співробітник
П–26	Автоматчик
П–27	Наладчик автоматичних ліній

Вибір теми заняття (I варіант)

№ коду	Назва професії/посади
T–1	Класифікація ЕОМ
T–2	Основні поняття про архітектуру ЕОМ
T–3	Основні поняття про машинну інформацію
T–4	Принципи класичної архітектури ЕОМ фон Неймана
T–5	Класифікація пам'яті в ЕОМ
T–6	Види і принципи функціонування оперативної пам'яті
T–7	Види модулів пам'яті, їх характеристики
T–8	Кеш-пам'ять – рівні, призначення, функціонування
T–9	Принципи розміщення блоку в кеш-пам'яті
T–10	Організація основної пам'яті ЕОМ в ІВМ РС
T–11	Віртуальна пам'ять та захищений режим
T–12	Система переривань ІRQ
T–13	Принципи функціонування контролера переривань
T–14	Режим DMA
T–15	Архітектура системи команд
T–16	Архітектура з повним набором команд
T–17	Архітектура скороченого набору команд
T–18	Архітектура з дуже довгою інструкцією
T–19	Будова процесора. АЛП та ПК
T–20	Суперскалярна обробка в мікропроцесорах
T–21	Конвеєризація в мікропроцесорах
T–22	Адресація пам'яті в процесорах
T–23	Принципи розгону процесорів
T–24	Системні та локальні шини
T–25	Шини – типи, призначення, характеристики
T–26	Системний чіпсет
T–27	Тактовий генератор

Вибір професії (II варіант)

№ коду	Назва професії/посади
П–а	Оператор станків з програмним управлінням
П–б	Електромеханік по засобам автоматики і приладам технічного обладнання
П–с	Слюсар-електромонтажник
П–d	Слюсар-інструментальник
П–e	Штамповщик
П–f	Оператор поста управління агрегатами
П–g	Контролер електромонтажних робіт
П–h	Наладчик контрольно-вимірювальних приладів та автоматики
П–i	Слюсар по ремонту автомобілів
П–j	Слюсар-електрик по ремонту електрообладнання

П-k	Інженер-електронік
П-l	Інженер з механізації та автоматизації виробничих процесів
П-m	Інженер з організації керування виробництвом
П-n	Інженер-програміст
П-o	Копіювальник технічної документації
П-p	Технік з налагоджування та випробувань
П-q	Технік обчислювального центру
П-r	Технік-програміст
П-s	Оброблювач інформаційного матеріалу
П-t	Оператор диспетчерської руху
П-u	Оператор комп'ютерного набору
П-v	Начальник відділу патентної та винахідницької роботи
П-w	Провідний інженер
П-x	Технік
П-y	Оброблювач інформаційного матеріалу
П-z	Провідний інженер
П-lz	Оператор комп'ютерного набору

Вибір теми заняття (II варіант)

№ коду	Назва професії/посади
T-a	Системний таймер і годинник реального часу
T-b	Особливості роботи відеоадаптерів. Графічні прискорювачі
T-c	Класифікація Фліна
T-d	MMX-технологія
T-e	SSE-технологія
T-f	Мікропроцесор i8086
T-g	Особливості архітектури в МП Pentium
T-h	Еволюція МП від i8086 до P4
T-i	Паралельні архітектури
T-j	Систолічні та хвильові мікропроцесори
T-k	Процесор Athlon 64
T-l	Продуктивність ЕОМ та шляхи її вимірювання
T-m	Обмеження, які накладено на елементну базу ЕОМ
T-n	Архітектура комп'ютерів POWER PC
T-o	Особливості архітектури серверів
T-p	Будова HDD
T-q	Будова гнучкого диску
T-r	Оптичний привод CD-RW
T-s	Оптичний привод DVD-RW
T-t	Будова монітора ЕПТ
T-u	Будова монітора TFT
T-v	Будова монітора LCD
T-w	Будова струйного принтера
T-x	Будова лазерного принтера
T-y	Будова матричного принтера
T-z	Будова сканера
T-lz	Будова «мишки»

Узагальнена структура професійної діяльності робітників

№ п/п	Група професій	Структура професійної діяльності			
		Ціль (продукт)	Предмет	Матеріальні засоби	Процедура
1.	Верстатник, оператор	Виконати механічну обробку	Заготовка	Технологічне устаткування	Ведення технологічного процесу механічної обробки
2.	Наладчики технологічного устаткування	Налагодити технологічне (виробниче) устаткування	Технологічне (виробниче) устаткування	Налагоджувальні засоби й інструменти (оснащення)	Ведення технологічного процесу налагодження і регулювання
3.	Контролери	Визначити придатність готової деталі (виробу) або матеріалу	Готова деталь (виріб), вихідний (отриманий) матеріал	Контрольно-вимірвальні засоби й інструменти	Ведення технологічного процесу контролю
4.	Слюсарі-складальники	Зібрати складальну одиницю або вироб	Деталі, що складаються	Технологічне устаткування й оснащення для складання	Ведення технологічного процесу складання
5.	Слюсарі-ремонтники	Виконати розбирання, ремонт і складання виробу або окремих його елементів	Вироби, що вийшли з ладу, (деталі) або їхні елементи	Технологічне оснащення для ремонту, запасні деталі і складальні одиниці	Ведення технологічного процесу ремонту
6.	Слюсарі-інструментальники (лекальники)	Виконати остаточне доведення (припасування) деталей і виробу	Точно виготовлена деталь (виріб), що вимагає припасування (регулювання)	Технологічне оснащення для доведення (припасування) деталей (виробів)	Ведення технологічного процесу доведення і припасування

Розробка технологій навчання. Характеристика навчальної групи

Показники навчальної групи	Варіюємі значення показників			
	1	2	3	4
1. Середній бал з опорних дисциплін	«3» → 0% «4» → 80% «5» → 20%	«3»→15% «4»→ 45% «5» →40%	«3» → 70% «4» → 25% «5» → 5%	«3» → 35% «4» → 65% «5» → 0%
2. Поведінкова характеристика групи	дисциплінованість; згуртованість; наявність позитивного лідера; взаємна доброзичливість	недисциплінованість; роз'єднаність; відсутність лідера; агресивність	недисциплінованість; згуртованість; наявність негативного лідера; взаємна доброзичливість	дисциплінованість; роз'єднаність; відсутність лідера; взаємна байдужність
3. Переважаючий тип мислення	Логічний	Образний	Логічний	Образний
4. Відношення до майбутньої професії	Позитивне	Байдуже	Позитивне	Байдуже
5. Відношення до навчання	Позитивне	Негативне	Наявність навчальної активності при зовнішній стимуляції	Позитивне
6. Домінуючий тип темпераменту	Холеричний	Сангвінічний	Меланхолічний	Флегматичний

Методика професійного навчання: дидактичне проектування: методичні вказівки до виконання курсових робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Професійна освіта (комп'ютерні технології)» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015.39 «Професійна освіта (Цифрові технології)» денної та заочної форм навчання / уклад. О.Г.Сушик. Луцьк: ЛНТУ, 2023.

Комп'ютерний набір
Редактор

О.Г.Сушик

Підп. до друку 2026 р.
Формат 60x84/16. Папір офс. Гарнітура Таймс.
Ум. друк. арк. 2.
Тираж 50 прим. Зам. ____.

Луцький національний технічний університет
43018 м. Луцьк, вул. Львівська, 75